

NADARJENI UČENCI V ŠPANSKIH ŠOLAH

SEMINARSKA NALOGA PRI PREDMETU NADARJENI V UČNEM KONTEKSTU

AVTORJI: Ana Bolčina, Patricija Drašček, Lea Šprah, Blaž Vozelj

MENTORICA: dr. Mojca Juriševič

LETNIK: 1. letnik podiplomskega študija SRP

KRAJ IN DATUM: Ljubljana, 6.12.2016

INTERVJU Z DR. JAVIERJEM TOURONOM

ENTREVISTA CON EL DR. JAVIER TOURON

EMPIRIČNI DEL

Dr. Javier Touron

OSNOVNI PODATKI O NADARJENIH UČENCIH

INFORMACION BASICA DE LOS ESTUDIANTES SUPERDOTADOS

Pojmovanje nadarjenih v Španiji

Učenci z visokimi
intelektualnimi zmožnostmi

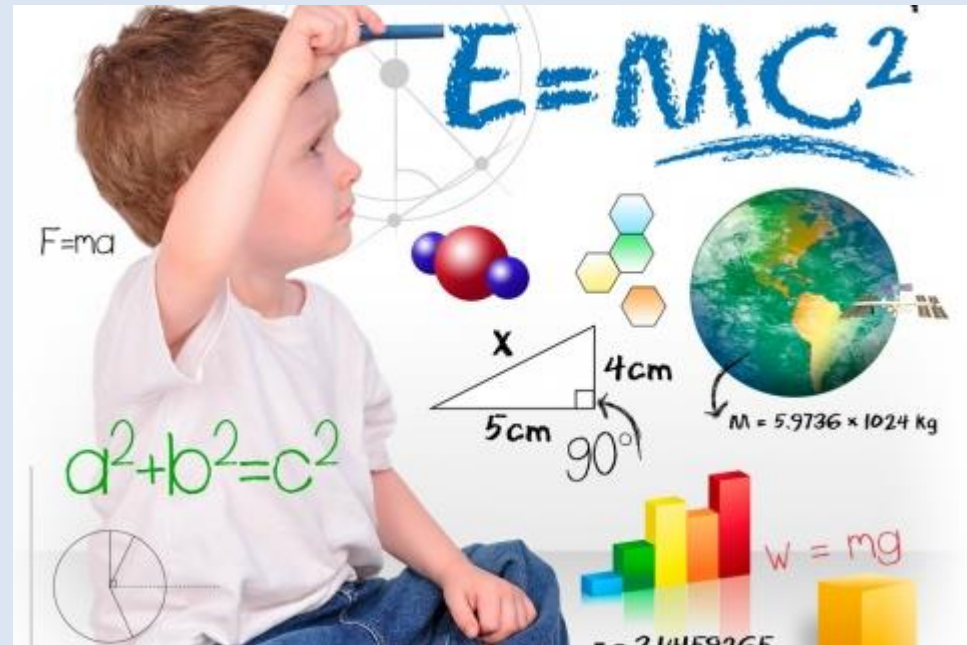
PRODIGIO

TALENTOSOS

ALTA CAPACIDAD

GENIO

EMINENCIA

Zgodovinski oris dela z nadarjenimi

- Escuela del Bosch, Barcelona, 1936 – izobraževanje intelektualno nadarjenih in talentiranih
- Instituto de Selección Escolar, Baskija, 1947 – pričetek štipendiranja, individualno izobraževanje
- Zakon o izobraževanju, 1970 – „Education Especial“
- Univerza v Madridu, 1981 – prof. García Yagüe – študija o nadarjenih učencih
- »Association for the Development of Creativity and Talent« (CREDEYTA), 1987 – problemi nadarjenih učencev
- Ministrstvo za šolstvo, 1996 – postopki za spremljanje in vodenje učencev s posebnimi potrebami
- Madrid, 1998 – predstavitev programa ESTALMAT
- CTY España, 2001 – dr. Javier Touron

Zakonodajna podlaga

- General Act of Education, 1970
- The Spanish Constitution, 1978
- Organic Act Regulating the Right to Education, 1985
- Act for the General Organisation of the Education System, 1990
- Organic Act of Participation, Evaluation and Government Schools, 1995
- General Education Law, 2006
- Organic Law of Education, 2006

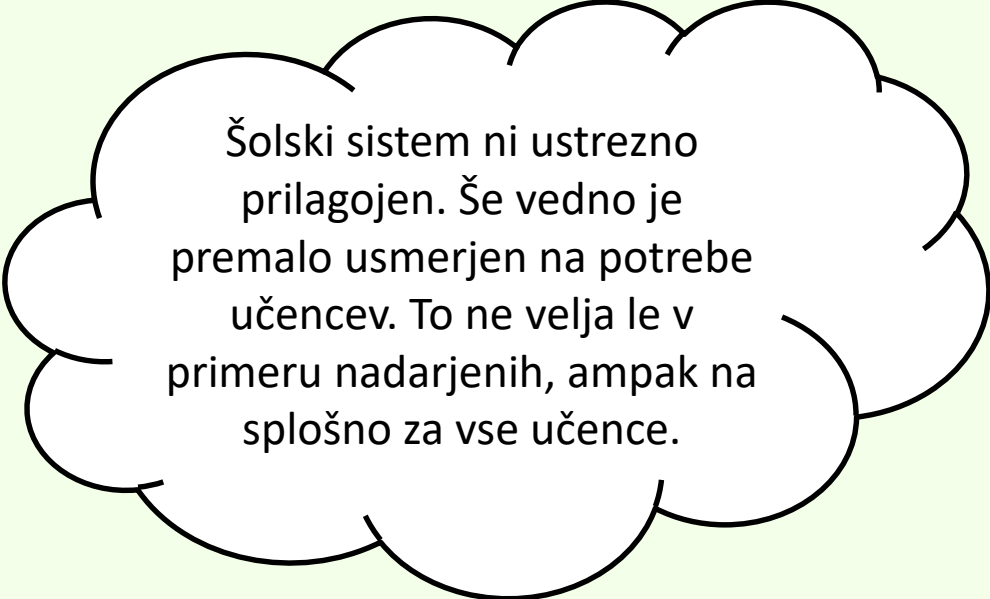

1. VPRAŠANJE

- Je VIZ sistem v Španiji prilagojen za delo z nadarjenimi? Kaj ocenjujete kot ustrezno, kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno izboljšati?

V zakonu o VIZ so nadarjeni učenci vodeni od leta 1995 (z začetkom veljave Kraljevega odloka).

2 izraza: »Giftidness« in »High abilities.

Šolski sistem ni ustrezno prilagojen. Še vedno je premalo usmerjen na potrebe učencev. To ne velja le v primeru nadarjenih, ampak na splošno za vse učence.

- Poimenovanje nadarjenih učencev v Sloveniji in Španiji – več nazivov za nadarjenost?
- $IQ > 130$ – kriterij za nadarjenost?
- Kaj skupnega se pojavlja v zakonodajni podlagi v Sloveniji in Španiji?

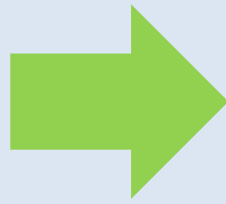
PREPOZNAVANJE NADARJENIH UČENCEV

IDENTIFICACIÓN ESTUDIANTES
SUPERDOTADOS

Prepoznavanje nadarjenih

- 4 – 8 let
- »el Centro de Investigacion y Documentacion Educativa«

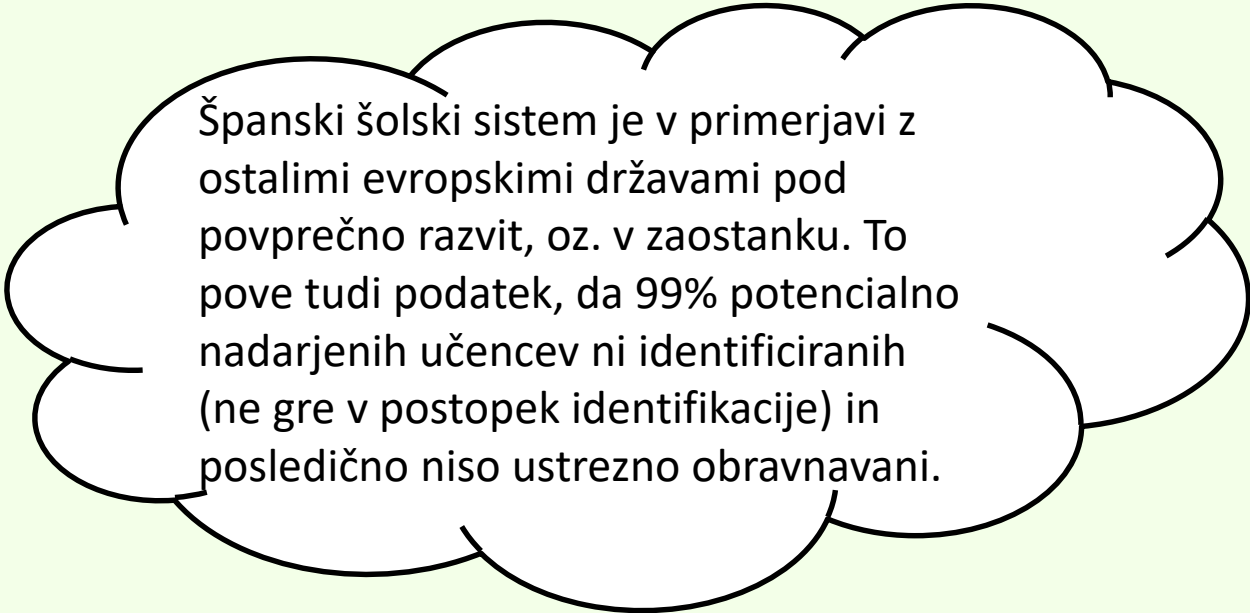

99,4%

- Priporočilo učitelja ali staršev
- Testi inteligentnosti
- Intervjuji z učenci
- Ocenjevanje dosežkov in predstav
- Uporaba različnih diagnostičnih postopkov ocenjevanja
- Preizkus potencialnih sposobnosti
- Preizkus usposobljenosti

5. VPRAŠANJE

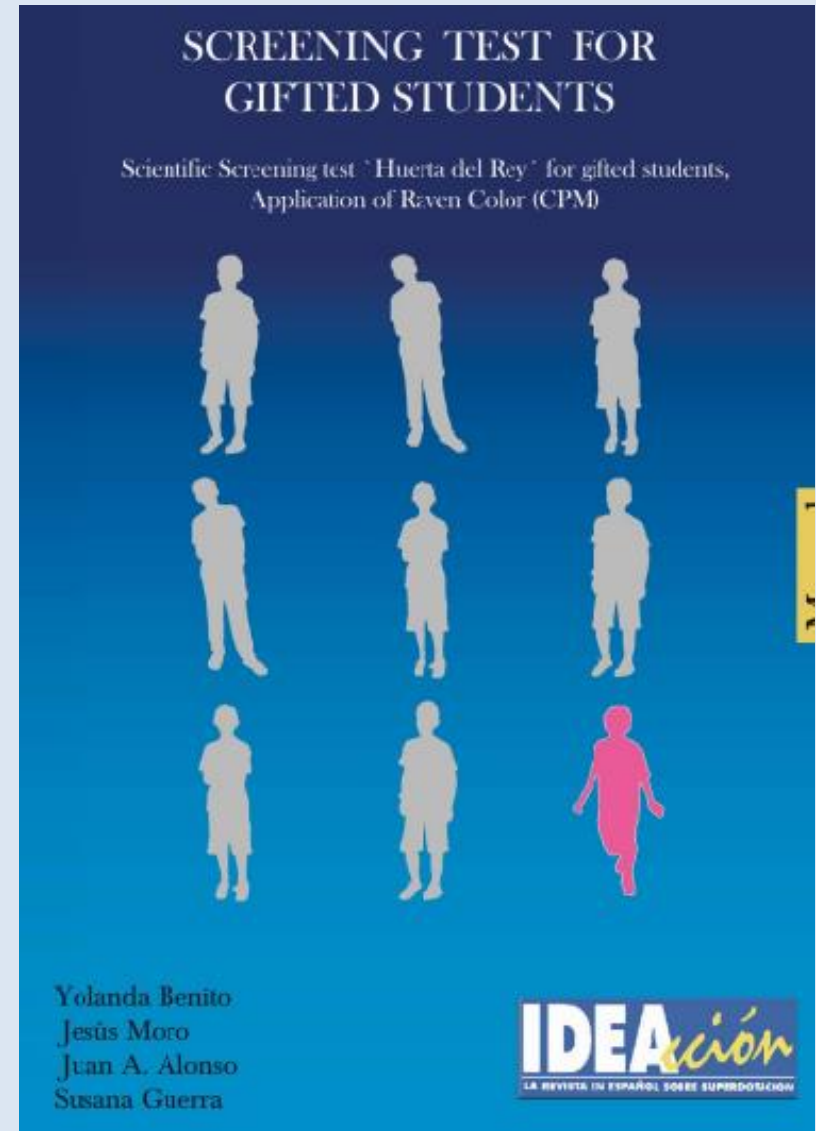
- Kot član International Association for Talent Development and Excellence European Council for High Ability World Council for Gifted and Talented Children; V primerjavi z ostalimi evropskimi državami; kakšno je Vaše mnenje o področju nadarjenih v Španiji v primerjavi z Evropo?

Španski šolski sistem je v primerjavi z ostalimi evropskimi državami pod povprečno razvit, oz. v zaostanku. To pove tudi podatek, da 99% potencialno nadarjenih učencev ni identificiranih (ne gre v postopek identifikacije) in posledično niso ustrezno obravnavani.

Screening test for gifted students

- Center Huerta del Rey, 2014
- **Namenjen: učencem 6-8 let**
- **Nemn: detekcija učencev, ki izkazujejo potencialno nadarjenost**
- **Empirične raziskave nadarjenost: 3 kriteriji za prepoznavanje nadarjenih učencev**
- **Dve fazi vrednotenja in indentifikacije: skringing in ocenjevanje**

Fundacija Pryconsa je v sodelovanju z Univerzo v Madridu pripravila prispevke, ki temeljijo na raziskavah, praksah in intervencijah in se izvajajo v Skupnosti Madrida.

http://www.madrid.org/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobheadertype=Content-Disposition&blobheadervalue1=filename%3D2012_libro+altas+capacidades.pdf&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1310974587905&ssbinary=true

Alumnos con altas capacidades y aprendizaje cooperativo

UN MODELO DE RESPUESTA EDUCATIVA

Juan Carlos Torrego (coord.)

Mª Teresa Boal

Ángeles Bueno

Elena Calvo

Mª Montserrat Expósito

Inmaculada Maillo

Ana Miguel

Paloma Moruno

Aránzazu Moya

África Rodríguez

Guillermo Rodríguez

Victoria Ruiz

Mónica Sánchez

Yolanda Torrego

María Varas

Sonia Vega

Francisco Zariquiey

SCAT TEST

test preverjanja šolskih in
akademiških zmožnosti

IDENTIFIKACIJA

3-12 letniki

KOLIČINSKE
PREDSTAVE

VERBALNO
PODROČJE

SCAT TEST

2 obliki

3 ravni zahtevnosti:

- začetno (3-5 let)
- srednjo (6-8)
- zahtevno (9-12 let)

2 dela (matematični in verbalni)

2x20minut = 40 minut

PREPOZNAVANJE
NADARJENOSTI???

SCHOOL AND COLLEGE ABILITY TEST (SCAT) RESULTS

CTY STUDENT ID: 10 [REDACTED]

NAME: [REDACTED]
TEST DATE: November 30, 2009

GRADE: 2
LEVEL AND FORM: eY1

	RAW SCORE	PERCENTILE RELATIVE TO GRADE LEVEL	SCALED SCORE
VERBAL	32/50	73 percentile compared to Grade 4	433
QUANTITATIVE (MATH)	46/50	99 percentile compared to Grade 4	463

Qualifying levels for CTY Summer Programs & CTYOnline Courses are based on the following scaled scores:

Summer Programs Requirements			CTYOnline Requirements		
	Verbal Scaled Score	Quantitative (Math) Scaled Score		Verbal Scaled Score	Quantitative (Math) Scaled Score
Grade 2:	430	435	Grade 2:	430	435
Grade 3:	435	440	Grade 3:	435	440
Grade 4:	440	450	Grade 4:	440	450
Grade 5:	455	470	Grade 5:	450	465
Grade 6:	460	480	Grade 6:	455	475

SCAT TEST

PREISKUSI SVOJE MAT
SPRETNOSTI 😊

$$\boxed{?} - 6 = 5 \times \diamond$$
$$\diamond = 12 \div 4$$

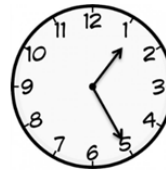
☐ 48

☐ 30

☐ 21

☐ 12

☐ 6

Column A

The time it will be in 1 hour
and 20 minutes

Column B

2:45

A Column A is greater

B Column B is greater

C The two parts are equal

D Not enough information is given

SCAT TEST

PREISKUSI SVOJE MAT
SPRETNOSTI 😊

Column A

$$78 + 15$$

Column B

$$77 + 16$$

A Column A is greater **B** Column B is greater **C** The two parts are equal

Column A

$$1^n$$

Column B

$$n^1$$

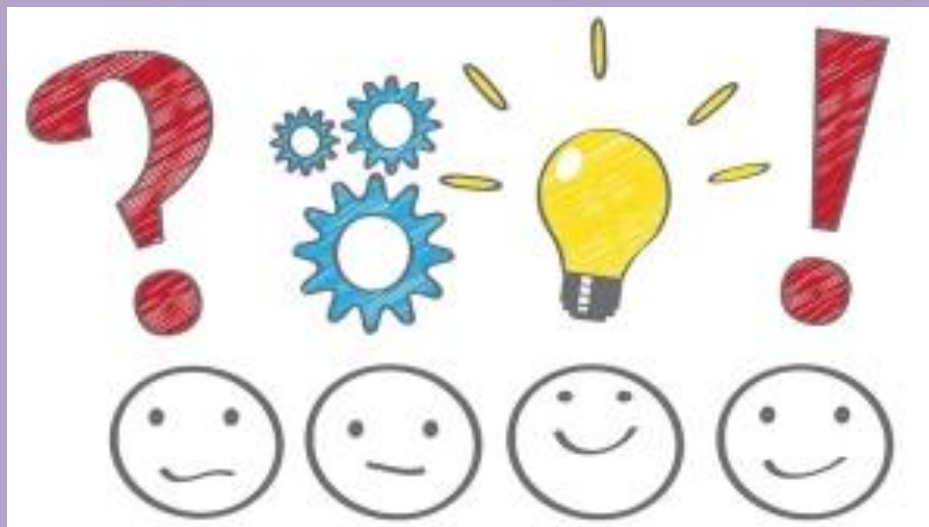
A Column A is greater **C** The two parts are equal
B Column B is greater **D** Not enough information is given

2. VPRAŠANJE

- Ste član katedre za diagnosticiranje nadarjenih. Katere metode prepoznavanja uporabljate?

Obstaja širok nabor literature o prepoznavanju, diagnosticiranju nadarjenih. Ob tem je pomembno, da se ne opiramo le na splošne tehnike (npr. upoštevanje IQ), ampak uporabimo specifične instrumentarije za diagnosticiranje nadarjenih. Pomembno je upoštevati tudi neformalne oz. alternativne vire, ki kažejo na nadarjenost učenca (npr. dosežki, nominacije.)

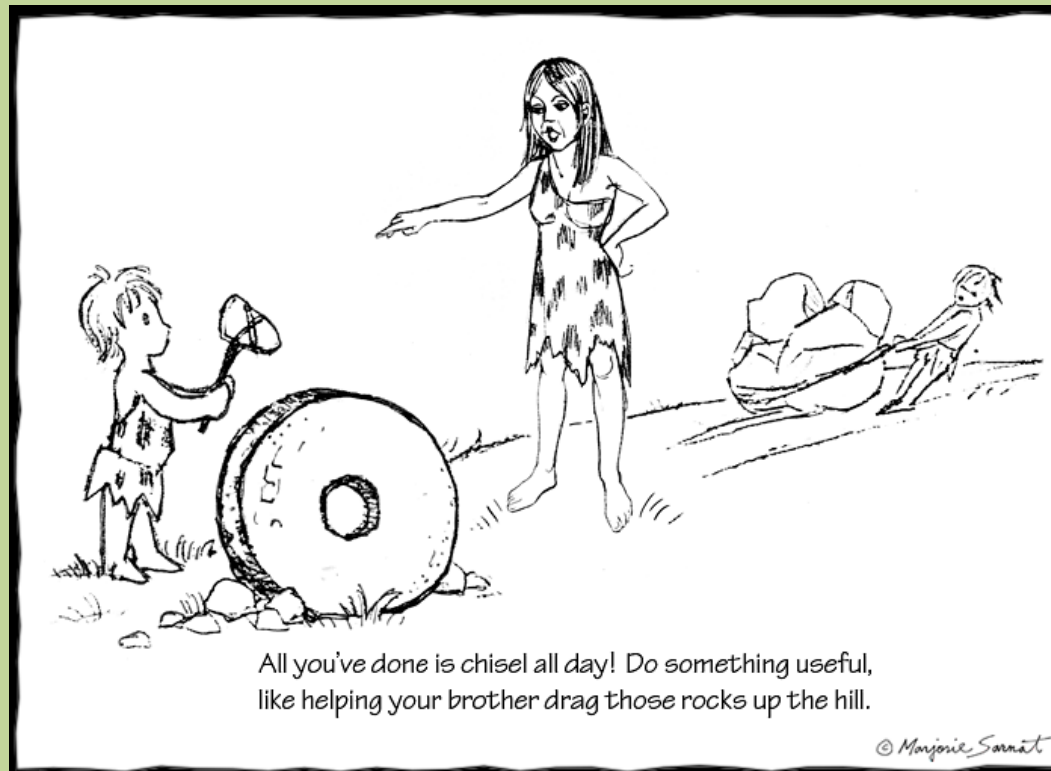
Za potrditev nadarjenosti je potreben IQ v višini vsaj 130.

- Prevalenca nadarjenih učencev v Španiji in v Sloveniji? Zakaj je takšna razlika med številom identificiranih nadarjenih učencev?
- Ocenjevalni pripomočki za prepoznavanje nadarjenih učencev v Sloveniji in Španiji?

DELO S STARŠI

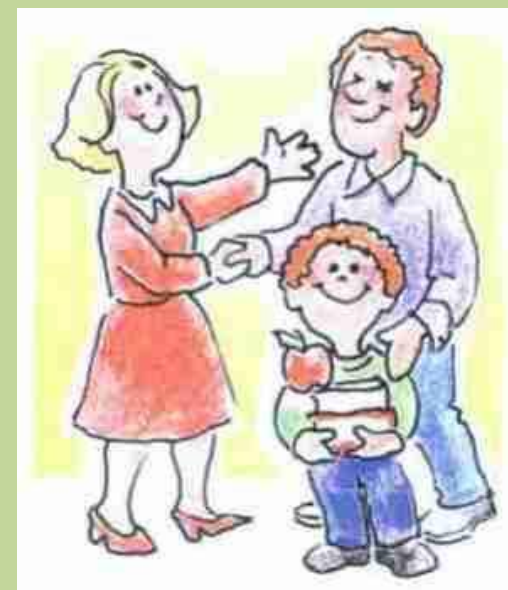
TRABAJO CON LOS PADRES

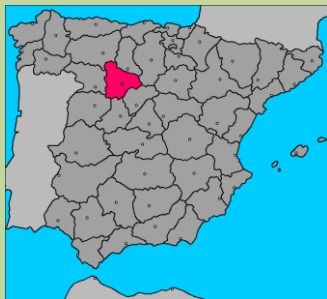
APADAC

- organizacija izobraževalnega in socialnega pomena za starše nadarjenih učencev v Asturiji
- zgodnjega odkrivanja nadarjenosti
- psihopedagoška podpora staršem

CENTRO HUERTA DEL REY

Šola za starše

- Strokovnjaki psihologije, edukacije, znanosti in sociale
- Povezovanje strokovnjakov z različnih centrov po državi
- Različne tematike:
sistem obravnave nadarjenih v Španiji, teorije inteligentnosti, uporabne temah za vzgojo....

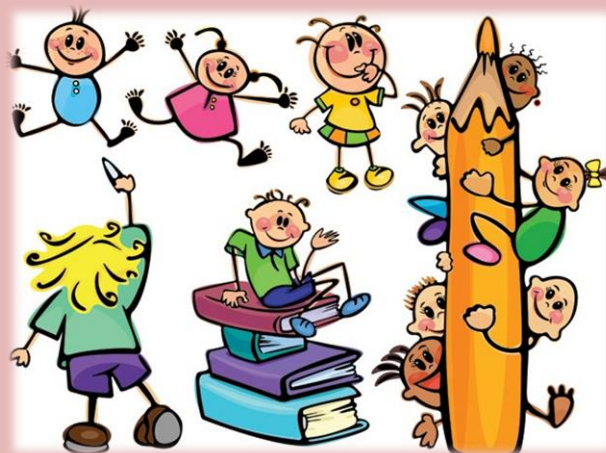
- Delo s starši v Sloveniji in Španiji? Kje lahko najdemo možnosti za izboljšave v Sloveniji? Kaj pa v Španiji?

DELO Z NADARJENIMI UČENCI

TRABAJO CON ESTUDIANTES SUPERDOTADOS

- Razredni učitelji
- Individualizirani programi
- Možnost različne dolžine šolanja
- Intervju: realnost- zgolj obšolske dejavnosti, šole se ne ukvarjajo s tem

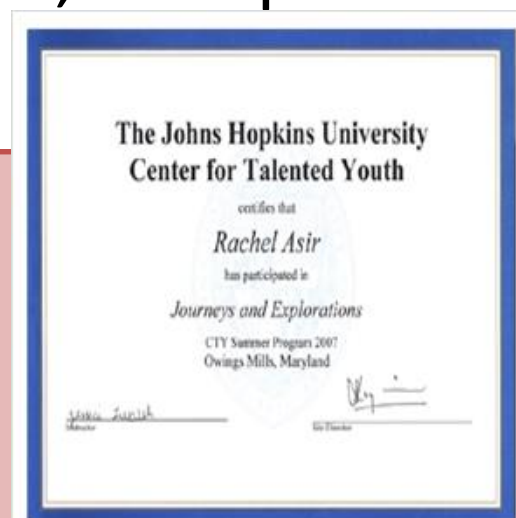

Center for talented youth (CTY)

- Ustanovitelj: Johns Hopkins, ZDA
- Vrtec – SŠ
- 2000 – 2004, univerza v Navarri
- 5% nadarjenih v svoji generaciji, SCAT
- letni in poletni programi

-

Centro Huerta del Rey

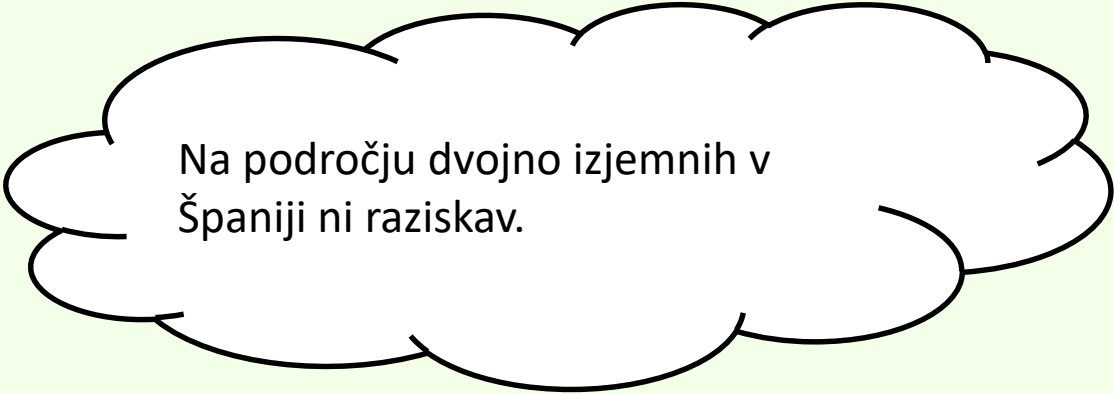
- 10-dnevni poletni programi
- Vodilo: *»Ne prizadevamo si, da bi ustvarili izjemne ljudi, ampak srečne otroke.«*
- Celostni razvoj
- Sodelovanje s starši

6. VPRAŠANJE

<https://www.youtube.com/watch?v=ddpKOC0x2bE>

- Področje dvojne izjemnosti je za nas kot študente SRP zanimivo. Kako so dvojno izjemni učenci obravnavani v Španiji?

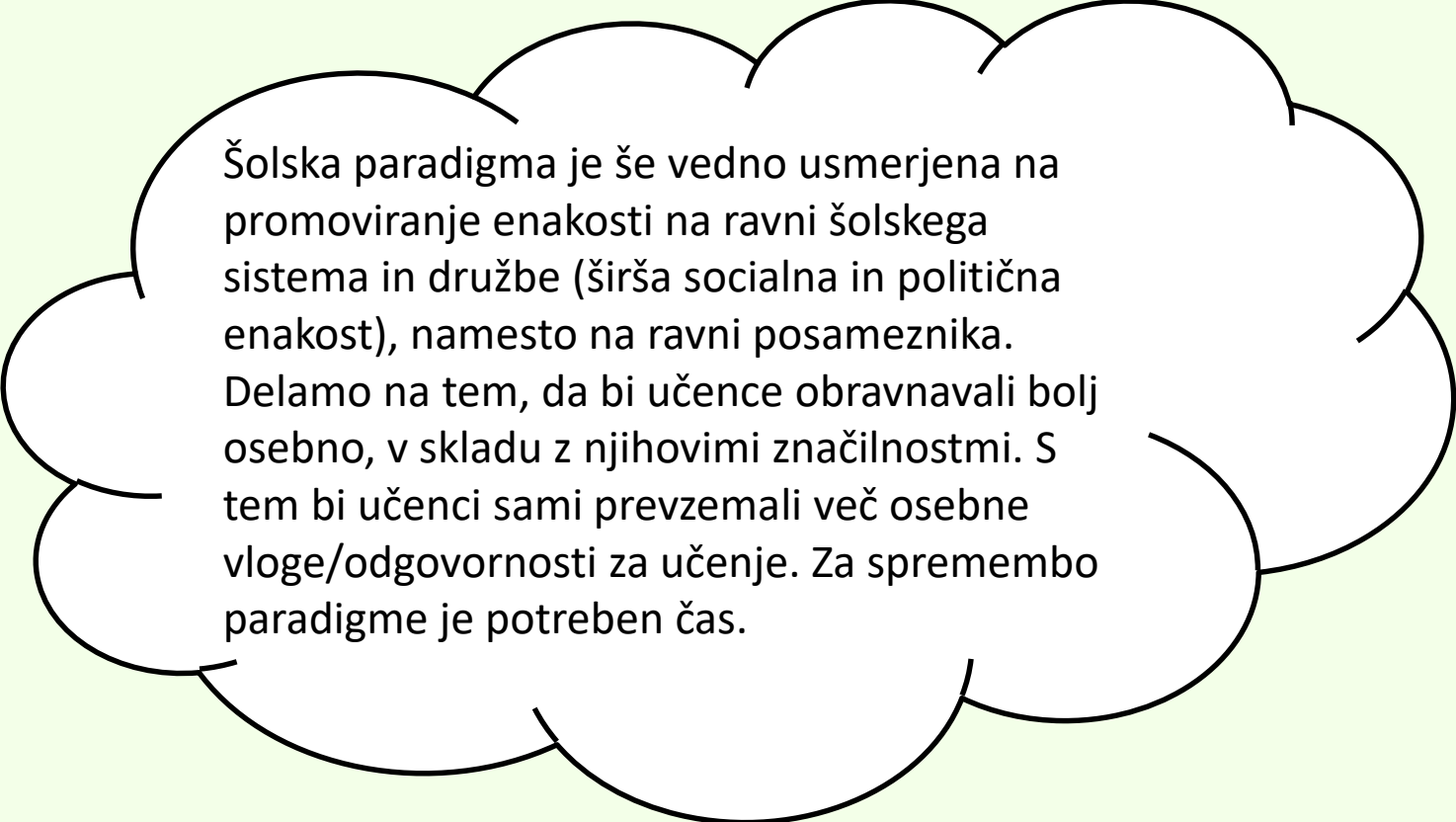
Na področju dvojno izjemnih v Španiji ni raziskav.

- *17 skupnosti, pristojnih/kompetentnih za izobraževanje nadarjenih.*
- *učenci z »višjo« stopnjo nadarjenosti in »nižjo« stopnjo nadarjenosti.*

Center Huerta del Rey: pričel z raziskovanjem nekaterih področij dvojne izjemnosti s študijami primerov (Nadarjeni učenci z AS, ADHD, Tourettovim sindromom, anksioznostjo...

7. VPRAŠANJE

- Kakšna je vizija dela z nadarjenimi v Španiji?

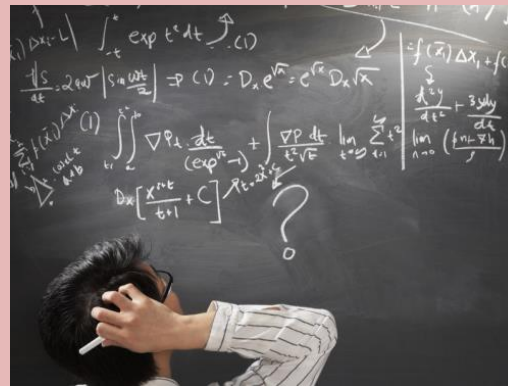

Šolska paradigma je še vedno usmerjena na promoviranje enakosti na ravni šolskega sistema in družbe (širša socialna in politična enakost), namesto na ravni posameznika. Delamo na tem, da bi učence obravnavali bolj osebno, v skladu z njihovimi značilnostmi. S tem bi učenci sami prevzemali več osebne vloge/odgovornosti za učenje. Za spremembo paradigme je potreben čas.

ESTALMAT

ES_{TÍMULO} TAL_{ENTO} MAT_{EMÀTICO}

diagnosticiranje in
spodbujanje razvoja
nadarjenih učencev

razvoj dela in priprava
aktivnosti za vse španske
učence in pedagoške
delavce

PROGRAM AKADEMIJE ZA ZNANOST, RAZŠIRJEN V ŠPANSKIH REGIJAH ŠIROM DRŽAVE

<http://www.estalmat.org/>

ESTALMAT

nizki dosežki španskih učencev na testih
matematike

premalo ur MAT

abstraktnost

ni diferenciranega in
individualiziranega
pouka

nadarjeni učenci ne
morejo napredovati in
razvijati talentov na
področju matematike

ESTALMAT

ZAČETKI PROGRAMA

dr. Miguel Guzman
tedenske specialno pedagoške
obravnavne nadarjenih
12 in 13- letni otroci
25 učencev izven šol,
prostovoljno 3 ure tedensko
na Fakulteti za matematiko v Madridu.

**PROBLEM:
FINANCIRANJE**

ESTALMAT

priporočilo učiteljev ali drugih
pedagoških strokovnjakov

strokovna mreža podpore

Akademija za znanost

anonimni 2,5h test, (zmožnost
reševanja problemov, matematične
veščine, ustvarjalnost in
koncentracija)

seminarji in konference za učitelje in
starše

UČNA LIGA

MATEMATIČNA OLIMPIJADA

EKSKURZIJE

ZNANSTVENE DELAVNICE

FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍA

Proyecto
ESTALMAT-Andalucía

Programa para la detección y estímulo del
talento precoz en Matemáticas de alumnos
y alumnas nacidos en 2002, 2003 o 2004

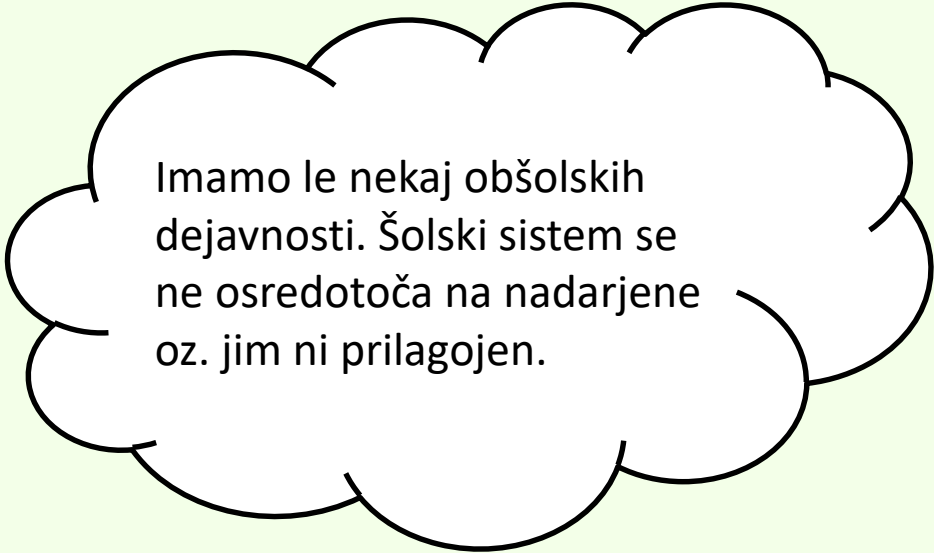
CONVOCATORIA 2016
Pruebas de selección
Sábado, 4 de junio de 2016

REZULTATI GOVORIJIO SAMI
ZASE!

3. VPRAŠANJE

- Kako poteka obravnava nadarjenih na različnih stopnjah izobraževanja? Kaj ocenjujete kot ustrezno? Kaj bi bilo po Vašem mnenju potrebno izboljšati?

Imamo le nekaj obšolskih dejavnosti. Šolski sistem se ne osredotoča na nadarjene oz. jim ni prilagojen.

AKCELERACIJA

- Akceleracija nadarjenih je uveljavljena praksa na ravni celotne države. Čeprav pozitivno vpliva na celostni razvoj učencev, je določene skupnosti še vedno ne odobravajo v celoti. Se pa tudi njihov odnos do akceleracije spreminja.
- Akceleracijo ureja Kraljevi odlok iz leta 2003. Možno je prilagajati stopnjo zahtevnosti in trajanje posamezne stopnje programa. Center Huerta del Rey je predlagal akceleracijo 600 otrok in mladostnikov.
- Zakon omogoča leto zgodnejši vstop v prvi razred OŠ. V obdobju OŠ in SŠ nadarjen učenec lahko akcelerira 3 krat. V kasnejšem obdobju izobraževanja pa enkrat. V izjemnih primerih učencev se akceleracija lahko prilagaja ne glede na navedene standarde.

- Programi za nadarjene učence v Sloveniji in Španiji? Kako bi lahko izboljšali programe?

IZOBRAŽEVANJA UČITELJEV

LA FORMACIÓN DE PROFESORES

- Ni možnosti rednega dodiplomskega izobraževanja posebej za delo z nadarjenimi
- V okviru **izbirnih predmetov**
- možnost alterantivnih oblik **dodatnega usposabljanja**

POLETNI TEČAJ

- 30 ur, julij

3 sklopi:

1. **Osnovni pojmi:** definicija, terminologija, koncept
2. Vloga učitelja pri **detekciji** nadarjenih
3. **Metode dela** z nadarjenimi (praktične delavnice)

SEMINAR

Bolj usmerjen na posameznika

3 dele:

1. Ozavestijo **svoje kompetence** za delo z nadarjenimi
2. Ideje kako bi lahko določene kompetence **pridobili** ali **izboljšali**
3. **Generalizacija** ugotovitev

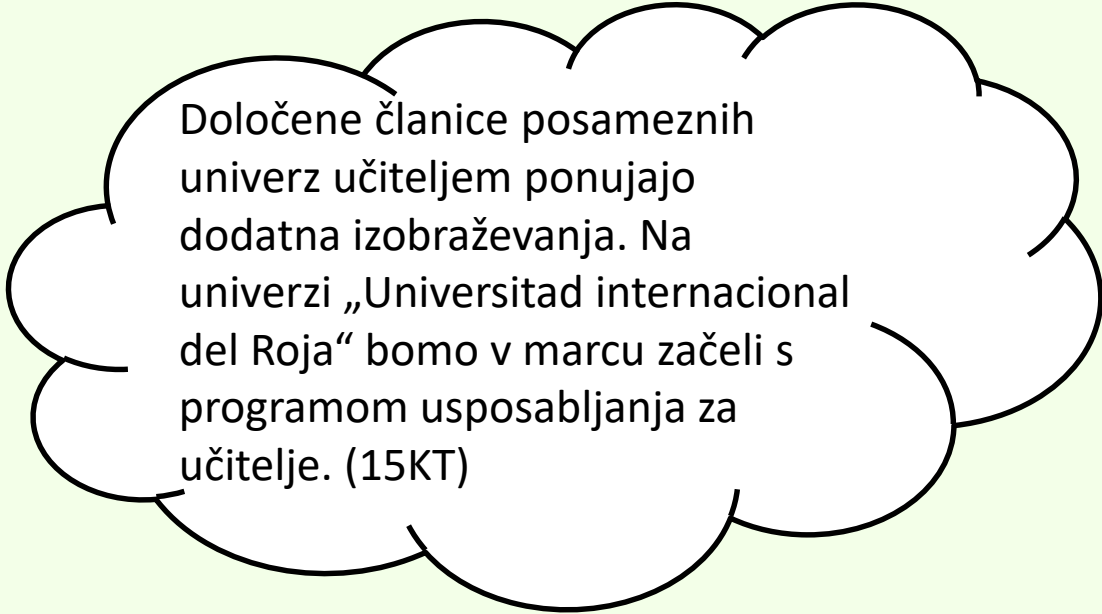
DELAVNICA

- Najbolj učinkovita oblika
- Nujna predhodna udeležba na poletni šoli in seminarju
- Kritično pogledati na že obstoječe oblike dela, izbrati najboljše, dodelati strategije

4. VPRAŠANJE

- Kako usposabljate učitelje za delo z nadarjenimi? Kaj ocenjujete kot ustrezno, kaj bi bilo po Vašem mnenju potrebno izboljšati?

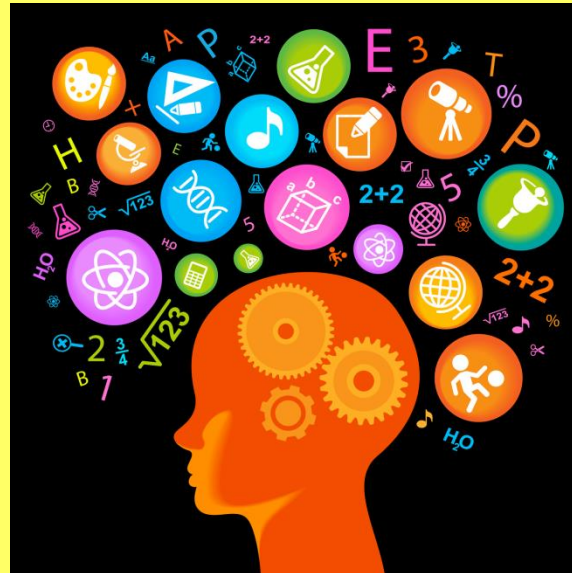

Določene članice posameznih univerz učiteljem ponujajo dodatna izobraževanja. Na univerzi „Universidad internacional del Roja“ bomo v marcu začeli s programom usposabljanja za učitelje. (15KT)

- Kako bi primerjali program za izobraževanje učiteljev za delo z nadarjenimi učenci v Sloveniji in Španiji? Kje vidite možnosti za izboljšave?

ARTÍCULO SOBRE ESTUDIANTES SUPERDOTADOS CON NECESIDADES ESPECIALES

ANALIZA EMPIRIČNEGA ČLANKA

DIAGNOSTICIRANJE ADHD PRI NADARJENIH OTROCIH

(Yolanda Benito, Susana Guerra)

RAZLOG ZA IZBOR ČLANKA

- dvojna izjemnost - začetki raziskovanja
- raziskava na vzorcu, ne študiji primera
- ostala področja raziskovanja – študije primera:
 - ✓ Tourettov sindrom in ADHD
 - ✓ Aspergerjev sindrom in ADHD

PODATKI O EMPIRIČNI RAZISKAVI

- OPREDELITEV PROBLEMA
 - ✓ diagnosticiranje ADHD pri nadarjenih
 - ✓ prikrivanje primanjkljaja pozornosti
 - ✓ Brickenkamp's d2 test in the Conners' Continuous Performance Test II (CPTII v.5)

PODATKI O EMPIRIČNI RAZISKAVI

- RAZISKOVALNI VPRAŠANJI
 - ✓ Ali sta testa CPTII in D2 primerna za diagnosticiranje ADHD pri nadarjenih?
 - ✓ Ali so rezultati nadarjenih in nenadarjenih podobni ali različni?

PODATKI O EMPIRIČNI RAZISKAVI

- HIPOTEZI:
 - ✓ Rezultati **nadarjenih z ADHD** se bodo statistično pomembno razlikovali od rezultatov **nadarjenih brez ADHD**.
 - ✓ Rezultati **nadarjenih z ADHD** se bodo statistično pomembno razlikovali od rezultatov **nenadarjenih otrok z ADHD**.

PODATKI O EMPIRIČNI RAZISKAVI

- VZOREC

Učenci od 4.-
20. leta

različna španska
mesta

srednji in visok
SES

H1: 47 nadarjenih z ADHD + 17 nadarjenih brez ADHD

H2: 41 nadarjenih z ADHD + 15 nenadarjenih z ADHD

PODATKI O EMPIRIČNI RAZISKAVI

- METODOLOGIJA

CPT II test na
celotnem vzorcu

D2 test na
starejših od 8 let

Vrednotenje:
2 strokovnjaka

REZULTATI

H1:nadarjeni z in brez ADHD

CPT II test

reakcijski časi

pozornost in
vzdržljivost

odgovarjanje na
vprašanja

REZULTATI

H1:

nadarjeni z in brez ADHD

D2 test

hitrost procesiranja
inf.

doslednost

hitrost in napake

inhibicija

REZULTATI

H2:

nadarjeni z ADHD nenadarjeni
z ADHD

CPT II test, D2 test

napake izpuščanja

Stabilnost med delom

hitrost in napake

SKLEP

- majhen vzorec, statistično pomembni rezultati
- testa primerna za diagnosticiranje ADHD pri nadarjenih
- nadarjeni in nenadarjeni z ADHD: pomembne razlike v rezultatih - INTERPRETACIJA! Kompenzacija primanjkljaja pozornosti!
- razlike v rezultatih testov pozornosti nadarjenih z ADHD in nadarjenih brez ADHD višje od razlik med nadarjenimi z ADHD in nenadarjenimi z ADHD.
- nadarjeni z ADHD več skupnih značilnosti s skupino otrok ADHD kot skupino nadarjenih.

SKLEP

- upoštevati svojskost rezultatov nadarjenih z ADHD
- ocenjevanje s strani eksperta dvojne izjemnosti!
- razumevanje delovanja nadarjenih z ADHD

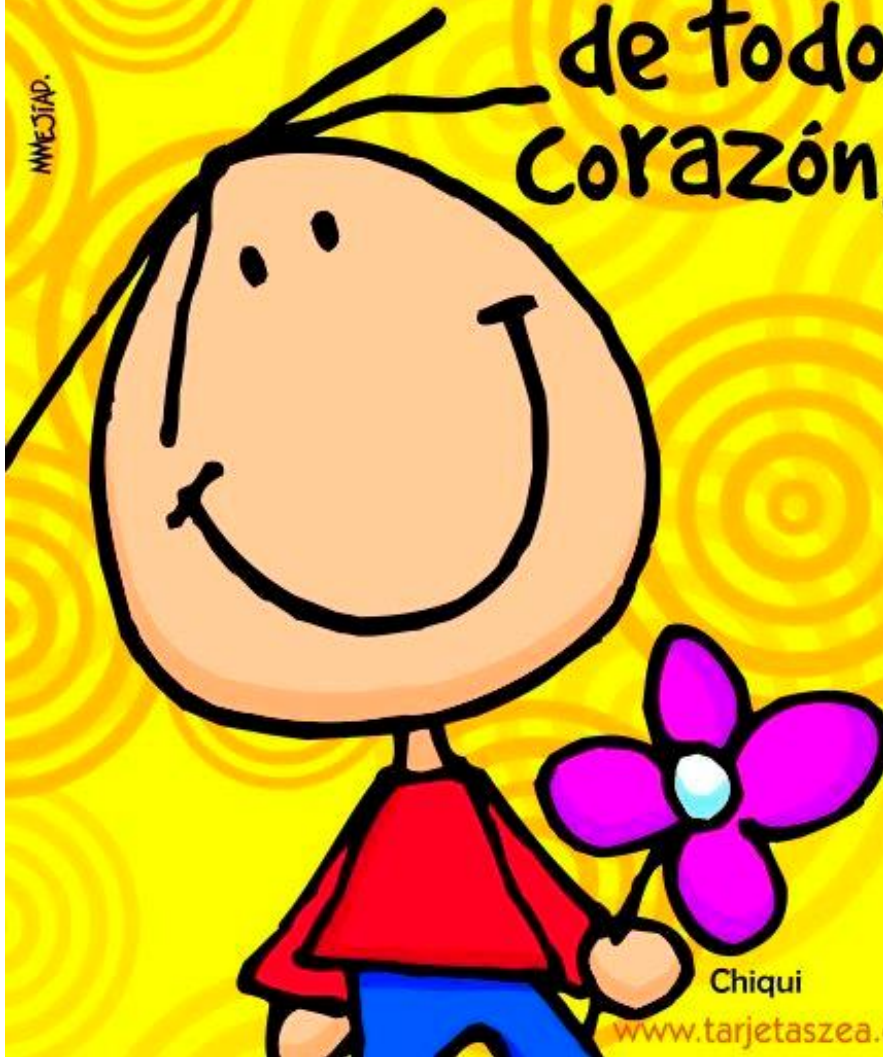

prilagajanje učnega procesa

ODPRTA VPRAŠANJA, IDEJE ZA RAZISKOVANJE

- Raziskati so-pojavnost nadarjenosti in ostalih PP

¡MUCHAS Gracias
de todo
Corazón!

MWESJAP.

© 2012 ZEA

Chiqui

www.tarjetaszea.com